

Till: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Enheten för bostäder och byggande
Remissen skickas till: li.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till
li.bb@regeringskansliet.se.

Remissvar: Gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan och en utökad klimatdeklaration Rapport 2023:20 diarienummer LI2023/02459

VVS-Fabrikanternas Råd tackar för möjligheten att inkomma med kommentarer på aktuell remiss. VVS Fabrikanterna är VVS- och VA-industrins branschorganisation. Rådet har 103 medlemsföretag, som tillsammans omsätter ca 20 miljarder kronor och sysselsätter omkring 18 000 personer. Medlemmarna består av ledande aktörer som marknadsför och säljer VS och VA produkter och material på den svenska och internationella marknaden. Nedan har vi summerat de synpunkter vi vill framföra på remissen.

- 1. Boverkets förslag bygger på att enbart modulerna i byggskedet, A1-A5.**
Boverket motiverar avgränsningen med att klimatnyttan anses vara begränsad med att inkludera övriga livscykelkedan i gränsvärdet och hänvisar till andra typer av styrmedel bättre styr dessa delar av livscykeln samt att data i senare moduler är svårare att verifiera. VVS Fabrikanterna anser att avgränsningen riskerar att leda till suboptimering för vissa material och produkter, t ex installationsprodukter. Projektering och uppförande av byggnaden och dess val av material får stor påverkan på byggnaders hela livscykel, att då inte inkludera hela livscykeln riskerar att val görs utifrån den lagstiftning som föreslås. Detta kan innebära att produkter som har en lägre klimatpåverkan för byggskede A1-A5 jämfört med där hela livscykeln inkluderas får företräde, vilket missgynnar klimatomställningen och anpassningen till övrigt kommande krav från EU.
- 2. Kvalitén på EPDer och vikten av standarder.** EPDer är en viktig del av Klimatdeklarationen och en av nycklarna till att branschen ska kunna sänka klimatpåverkan genom informerade produktval. Utmaningar såsom förändrade regler, olikartade metoder och varierande resultat mellan EPD operatörer och standarder kan försvåra jämförelser och beslut. För att säkerställa att EPDerna är

VVS-Fabrikanternas Råd är VVS- och VA-industrins branschorganisation. Rådet har 103 medlemsföretag, som tillsammans omsätter ca 20 miljarder kronor och sysselsätter omkring 18 000 personer. Medlemmarna består av ledande aktörer som marknadsför och säljer VS och VA produkter och material på den svenska och internationella marknaden.

tillförlitliga och användbara samt leder till minskade klimatpåverkan krävs tillgång till pålitliga data, tydlig information och standardiserade metoder. Tydligare riktlinjer och vägledning behövs för att säkerställa likvärdiga spelregler när lansering av krav genomförs:

- För att säkerställa välinformerade beslut behövs riktlinjer för ökad transparens i EPD:erna t.ex. för att synliggöra val av metoder som har betydelse för utfallet av EPD:n.
- Utvärdering av EPD-värden inom ramen för en byggnads behov och funktion är avgörande för välinformerade beslut. Att enbart jämföra individuella mätvärden utan att ta hänsyn till bredare kontextuella faktorer kan leda till vilseledande slutsatser och undermåliga val.
- EPD:er som genereras av olika programoperatörer kan ge olika resultat på grund av variationer i produktkategori-regler (PCR) eller operatörers specifika PCR-anpassningar (c-PCR).
- För att undvika missförstånd och felaktig användning är det viktigt att införa tydliga riktlinjer för tolkning av data. Jämförelser av inkompatibel information kan leda till felaktiga beslut.
- Idag hänvisas det till värdet GWP-GHG. Det vore önskvärt att klimatdeklarationen använder GWP-total vilket andra nordiska länder och EU hänvisar till. GWP-GHG kräver separata beräkningar vilket är tidskrävande.

3. Om generiska data saknas kan produktgruppen inte inkluderas i gränsvärdet.

Boverkets förslag innebär att gränsvärdet ska omfatta "samtliga byggdelar". Detta är en stor utvidgning jämfört med dagens regelverk för klimatdeklarationer. Det är positivt att ett helhetsperspektiv eftersträvas men idag saknas klimatdata eller EPD:er, för många produktslag och produkter, som nu omfattas av förslaget. Boverket anger att schablonvärden får användas för tillkommande byggdelar såsom installationer, ytskikt och fast inredning men dessa får inte räknas med i täckningsgraden. Till följd av detta är det av stor vikt att Boverket ser till att det tas fram generiska data som kan användas för de produkter som omfattas av gränsvärdet. Om generiska data saknas bör produktgruppen exkluderas från gränsvärdet och omfattas först när generiska data finns på plats. Idag innehåller Boverkets databas generiska data för drygt 200 produkter, dvs generiska data saknas för många produkter. För branscher med många produkter innefattar det ett mycket stort arbete att ta fram specifika EPD:er och arbetet kommer inte att hinna färdigställas för alla dessa produkter innan gränsvärdet träder i kraft. Att det tas fram generiska data för produktgrupper som omfattas av gränsvärdet är särskilt viktigt ur ett SME-perspektiv.

VVS-Fabrikanternas Råd är VVS- och VA-industrins branschorganisation. Rådet har 103 medlemsföretag, som tillsammans omsätter ca 20 miljarder kronor och sysselsätter omkring 18 000 personer. Medlemmarna består av ledande aktörer som marknadsför och säljer VS och VA produkter och material på den svenska och internationella marknaden.

- 4. Generiska data måste vara representativa och inte drabba företag som tar fram specifika data.** Boverket poängterar vikten av att generiska data ska kunna användas för att få information till klimatdeklarationen. Eftersom EPD:er eller motsvarande saknas för ett stort antal produkter som nu omfattas av Boverkets utökade systemgräns kommer generiska data till en början att vara det enda alternativet. Det gör att ett snabbt framtagande av dessa data är helt centralt för att gränsvärdet ska kunna redovisas. Generiska data måste vara representativa för produkten i fråga, dvs grupperingen av produkter behöver vara tillräckligt detaljerad. Vidare är det centralt att generiska data utformas på ett väl genomtänkt sätt så att det inte, med tanke på gränsvärdet, är mer fördelaktigt att välja ett generiskt värde framför en specifikt framtagen EPD. De som tar fram specifika data får inte drabbas negativt till följd av att generiska data är mer fördelaktiga. Detta kan leda till att produkter med mer specifika data väljs bort på felaktiga grunder. VVS Fabrikanterna uppmanar Boverket att tillsammans med de olika branschorganisationerna ta fram generiska data som är representativa.

- 5. Struktur och verktyg för verifiering.** Det är centralt vid införande av styrmedel och särskilt ett så skarpt styrmedel som gränsvärden, att en verifiering av inlämnade data sker, för att säkerställa likvärdiga spelregler på marknaden. Boverket anger att minst 75 % av en byggnads klimatpåverkan ska kunna verifieras. I Boverkets förslag anges: *”Boverket föreslår att byggherren ska bifoga ett beräkningsunderlag när klimatdeklarationen registreras. Beräkningsunderlaget ska ges in digitalt i ett format och en struktur som är bestämd av Boverket”*. Boverkets förslag bygger på införande av gränsvärde till år 2025, vilket är knappt om tid för att få en struktur på plats. Det pågår många olika initiativ i branschen om hur information (klimatdata) ska hanteras i värdekedjan. Ett av initiativen är ett projekt avseende nationella datamallar och datalexicon som drivs som ett SBE projekt. Boverket behöver snarast inleda dialog med sektorns aktörer för att säkerställa att en struktur för effektiv dataöverföring finns på plats i god tid innan gränsvärde införs.

- 6. Harmonisering inom Norden och EU är viktigt.** Byggsektorn berörs av flera regelverk och standarder på EU-nivå och den inre marknaden är viktigt för att minimera handelshinder och främja den europeiska konkurrenskraften. Det är

VVS-Fabrikanternas Råd är VVS- och VA-industrins branschorganisation. Rådet har 103 medlemsföretag, som tillsammans omsätter ca 20 miljarder kronor och sysselsätter omkring 18 000 personer. Medlemmarna består av ledande aktörer som marknadsför och säljer VS och VA produkter och material på den svenska och internationella marknaden.

VVS-Fabrikanternas Råd

Klarabergsviadukten 70
Box 70432
107 25 Stockholm
info@vvsfabrikanterna.se
www.vvsfabrikanterna.se

Handläggare: Jonny Hellman
Tel: 070-237 92 92

därför önskvärt att en harmonisering av denna typ av krav utformas på samma sätt, åtminstone i Norden och lutar sig mer mot standarder och regelverk på EU-nivå.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jonny Hellman', written over a faint, light blue circular stamp.

Jonny Hellman – VD VVS-Fabrikanternas Råd

VVS-Fabrikanternas Råd är VVS- och VA-industrins branschorganisation. Rådet har 103 medlemsföretag, som tillsammans omsätter ca 20 miljarder kronor och sysselsätter omkring 18 000 personer. Medlemmarna består av ledande aktörer som marknadsför och säljer VS och VA produkter och material på den svenska och internationella marknaden.

